

29.6.2012

Lausuntopyyntö LVM/1262/01/2012

SÄHKÖISEN MEDIAN VIESTINTÄPOLIITTINEN OHJELMA

Elisa Oyj (Elisa) lausuu kunnioittaen liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntöön seuraavaa.

Yleistä

Elisa pitää hyvänä, että ministeriössä on laadittu perusteellinen selvitys sähköisen median tulevaisuuden kehitysnäkymistä ja jo hyvissä ajoin selvitetään eri sääntelyvaihtoehtoja.

Maanpäälliselle television jakeluverkolle annetaan selvityksessä poikkeuksellisen suuri painoarvo. Elisa katsoo, että kaapelitelevisioverkot ja muut laajakaistaverkkot nähdään raportissa virheellisesti vain toissijaisena jakelukanavana. Eri jakeluverkkoja kohdellaan perusteetta lainsäädännöllisesti myös eri tavoin. Elisan käsityksen mukaan eri jakeluverkoilla tulisi olla regulatiivisesti samanlainen asema samoine oikeuksine ja velvollisuuksineen.

Ohjelmassa on esitetty useita näkemyksiä toimintaympäristön muutoksesta. Esille on tuotu muun muassa sisältöliiketoiminnan siirtyminen personoituihin laajempiin palvelukokonaisuuksiin, jossa yhdistyvät erilaiset sisällöt, teknologiat ja palvelut uusilla tavoilla. Kehityssuuntaus tukee kuluttajan aseman vahvistumista markkinalla. Tekijänoikeudet voivat tässä muutoksessa joko seurata aikaa ja vahvistua tai ne voivat toimia muutoksen hidasteena. Elisa pitää valitettavana, että sähköisen median viestintäpoliittisen ohjelman ulkopuolelle on rajattu tekijänoikeuksia koskevat asiat. Vaikka päävastuu tekijänoikeuslainsäädännöstä kuuluu hallitusohjelman mukaan opetus- ja kulttuuriministeriölle, Elisa pitää liikenne- ja viestintäministeriön roolia tässäkin asiassa merkittävänä ja ministeriöllä on tärkeä tehtävä viestintäpoliittisten näkemysten tuominen tekijänoikeuskeskusteluun.

Taajuusmaksu

Raportissa tuodaan esille, että ehtona televisiotoiminnan laadun ja monipuolisuuden säilymiselle on sähköisen median taloudellisten toimintaedellytysten varmistaminen. Elisa pitää kannatettavana viestintäpoliittista tavoitetta siitä, että alan taloudelliset toimintaedellytykset varmistetaan. Verkkotoimiluvat ehdotetaan jaettavaksi vertailevalla

29.6.2012

menetelmällä. Lisäksi ehdotukseen sisältyy korotettujen taajuusmaksujen periminen taajuuksien käytöstä muiden kuin yleisen edun kanavanippujen osalta. Tasoltaan maksu olisi ehdotuksen mukaan 30 - 40 000 euroa/vuodessa kanavanippu. Ehdotetut korotetut taajuusmaksut ovat tasoltaan kohtuullisia. Elisa pitää kannatettavana sitä, että ehdotukseen ei sisälly fiskaalista tavoitetta eli tavoitetta kerätä taajuusmaksuilla valtiolle tuloja.

Matkaviestintöimintaan osoitetulle 800 MHz:n taajuuden allokoinnille on asetettu merkittävät fiskaaliset tavoitteet, jota korostaa huutokaupan korkea lähtöhinta. Valtio tavoittelee huutokaupalla minimissään 100 miljoonan euron tuloja. Keskenään kilpailevia verkkoja ei tulisi asettaa kustannusrakenteltaan näin eriarvoiseen asemaan. Elisa katsoo, että jatkossa hallinnollisten taajuusmaksujen tulee myös matkaviestintöiminnassa olla maltillisella ja kohtuullisella tasolla.

700 MHz:n taajuusalue

Raportin mukaan 700 MHz:n taajuusalue siirretään vuonna 2017 langattoman laajakaistan käyttöön. Ottaen huomioon mobiilitöiminnan kasvavat taajuustarpeet pidämme perusteltuna, että 700 MHz:n taajuusalue selkeästi osoitetaan mobiilikäyttöön.

Siirtovelvoite

Raportin mukaan komissio on ryhtynyt selvittämään Suomen voimassaolevaan siirtovelvoitteeseen liittyvää sääntelyä tekijänoikeusdirektiivien kannalta. Ohjelmassa tuodaan esiin mahdolliset muospaineet nykyiseen tekijänoikeuskäytäntöön must carryn osalta. Elisa katsoo, että nykyistä säännöstä liittyen must carryn tekijänoikeuskorvauksiin ei ole perusteltua muuttaa. Perustelemme asiaa seuraavasti.

Oikeudenhaltijat ovat saaneet ja saavat edelleenkin oikeutetun korvauksen tv-kanavien jakelusta koko Suomen kattavan yleisön osalta

Eduskunnan peruslakivaliokunta on ottanut must carry -sääntelyä ja tekijänoikeuskorvauksia arvioidessaan nimenomaisesti kantaa siihen, että oikeudenhaltijat ovat saaneet oikeutetun korvauksen myös must carry -lähetysten osalta. Korvaukset maksetaan tv-kanavien toimesta, jotka ovat hankkineet oikeudet koko Suomen kattavaan jakeluun. Oikeudenhaltijat eivät siis ole jääneet ilman oikeutettua korvausta. Oikeudenhaltijat saavat korvauksen kaikille suomalaisille jaettavista lähetyksistä, ei pelkästään antennitalouksille lähetetyistä lähetyksistä. Näin ollen Suomen nykyinen malli ei ole tekijänoikeusdirektiivin eikä tekijänoikeuksia käsittelevän Bernin yleissopimuksen vastainen.

Lisäksi peruslakivaliokunta on esimerkiksi lausunnossaan 7/2005 vp arvioinut asiaa omaisuuden suojan kannalta. Valiokunta on katsonut, että tekijän oikeus saada korvaus alkuperäisen ohjelman lähettäjäryityksen lisäksi myös ohjelmaa jakavalta teleyrityk-

29.6.2012

seltä ylittäisi valiokunnan mielestä sen mihin tekijällä tulee kohtuudella olla oikeus tällaisessa tilanteessa.

Kansalaisten yhdenvertaisuus edellyttää tasapuolisista kohtelua

Vuoden 2013 alusta lähtien jokainen kansalainen maksaa veronlonteisesti YLE:n palveluista. Kansalaisten yhdenvertaisuus ei toteutuisi, jos kaapelitelevisioverkon tai iptv:n kautta must carry -kanavia katsovat joutuisivat maksamaan siitä lisämaksun, mutta antennitaloudessa asuvat saisivat katsella ilman vastaavaa lisämaksua. Must carry -velvoite on säädetty nimenomaisesti sen vuoksi, että kansalaiset voisivat myös kaapelitelevisioverkon tai iptv:n kautta vapaasti ilman lisämaksua katsoa niitä tv-kanavia, jotka lainsäätäjä on katsonut kuuluvaksi must carry -velvoitteen alaisiksi.

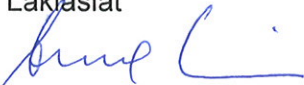
Lainsäädäntöä voidaan muuttaa toimintaympäristön muututtua

Lainsäätäjä on varautunut tarvittaessa lainsäädäntömuutoksiin, jos toimintaympäristön muutos johtaisi siihen, etteivät oikeudenhaltijat saisi oikeutettuja korvauksia. Eduskunnan vastauksessa (103/2010 vp) hallituksen esitykseen (HE 13/2010 vp) todetaan seuraavasti: "Eduskunta edellyttää, että jos verkko- ja palvelutarjonta vuosien 2011-2016 aikana kehittyy tavalla, jota ei voida nyt ennakoida, ja kehitys johtaa tekijöiden tai kansalaisten kannalta kohtuuttomaan lopputulokseen, hallitus ryhtyy toimenpiteisiin tekijänoikeuslain 25i §:n muutostarpeiden arvioimiseksi."

Tekijänoikeusdirektiivi ei määrittele sitä kenen korvaus tulisi maksaa. Tekijänoikeusdirektiiviin voidaan vedota vain siinä tilanteessa, jos oikeudenhaltijat eivät saisi korvausta lainkaan. Tällaista tilannetta Suomessa ei ole eikä ole aikaisemminkaan ollut.

Kunnioitavasti

ELISA OYJ
Lakiasiat

Anne Vainio